

Dominus sunt, idcirco Dominus dicit, *Vinea mea coram me est.* **A** vos servos, sed amicos (Joan. xv); et iterum: *Qui habet sponsam sponsus est, amicus autem sponsi, qui statim audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi* (Joan. iii). *Fac me audire vocem tuam: illam utique quam reuerentis fidelibus dicis: Enge, serue bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam; intra in gaudium Domini tui* (Matth. xxv).

Num. 197. *Mille tui pacifici et ducenti his.* Duodecim quippe si per centenum numerum amplientur, mille ducentos efficiunt; qui numerus utique apostolicis viris, qui ex eis spiritualiter per Evangelium in Christo sunt geniti, convenit, qui in summa perfectione constituti, tanquam ista terra optima, per centesimum fructum auctori suo respondet. Illi quoque pacifici, id est Christi discipuli, merito describuntur, simul quia ipsi Ecclesie fructus custodiunt, vel malos foris doctrinae suae voce deterrent, vel suis orationibus, de improbis canibus et bestiarum moribus, Ecclesiam quam Christus plantavit, defensare non cessant.

Num. 198. *Quae habitas in hortis. Quae redondas in populis sub cultu iustitiae constitutis, vel doctrinae spiritualis aqua semper irriguis.* **B**

Num. 199. *Amice, ausculta, fac me audire.* Dicit in Evangelio Dominus discipulis suis: *Jam non dicam*

Num. 200. *Fuge, dilecte mi, assimilare capreae hinnuloque cervorum super montes aromatum.* Qui conversatus es nobiscum in terris, pronus regredere ad superna. Sicque ascendens in excelsis, qui nunc appares obtutibus carnis, adesto semper oculis cordis ut te in fide retineamus quem aspectu non cernimus. Assimilare capreae hinnuloque cervorum; quia tu es qui carnem suscepisti mortalium, et saltu celeri omnes altitudines transcendisti caelorum. *Super montes aromatum, excelsior existens super omnem gloriam angelorum.*

ANNO DOMINI DXL.

VIVENTIOLUS

EPISCOPUS LUGDUNENSIS.

NOTITIA FABRICII.

Viventiolus, in monasterio Cordatensi educatus, an. 516, fuit episcopus Lugdunensis. Scripsit quaedam, ex quibus vero nihil superest, nisi *Epistola* una non magnae molis, ad Alcimium Avitum, inter epistolas hujus n. 59; *Fragmentum* orationis in concilio Agau-

nensi an. 517, in Conciliis Labbei tom. IV, pag. 1559; et *Tractoria Epistola* ad episcopos provinciae suae, ut ad synodum Epaonensem, an. 517, veniant, apud Hardinum tomo II Conciliorum, pag. 4046. adde Historiam Galliae litterariam, tomo III, pag. 94.

VIVENTIOLI EPISTOLÆ.

EPISTOLA PRIMA

AD AVITUM.

(*Quam legis inter opera Aviti, Patrol. tom. LIX, col. 272.*)

EPISTOLA II.

AD EPISCOPOS PROVINCIAE LUGDUNENSIS.

Tractoria a *epistola* Viventiole Lugdunensis episcopi ad episcopos provinciae Lugdunensis, ut ad synodum veniant Epaonensem.

Dominis devotissimis fratribus et episcopis, universis clericis, honoratis ac possessoris territorii nostri, Viventioles episcopus salutem.

D Disciplinam fratrum filiorumque nostrorum, aequae cunctis sacerdotibus oportet optari; sed si quid ab honoratioribus clericis tale committitur, quod dignum increpatione publica censeatur; rectius^b castigationis arguatur quam silentio nutriatur. Sicut autem istud simplex atque rectum est, sic commentorum oblocutionibus et voto trepidae mormurationis offendimur. Itaque ne quis nos putet nostrae scilicet aut negligentiae in aliquo praebere consensum, praesenti protestatione denuntio conventum episcoporum omnium sortis nostrae, circa Septembris mensis initium, in

^a Nunc primum profertur ex ms. codice Bibliothecae PP. Augustiniana in civitate Tolosana ad nos inde transmissis exemplari per R. P. Petrum Hocques. So-

cieta is Jesu.

^b Forte deest, *aculeo*, vel aliquid verbum simile.

Epaonensi parocia mox futurum : ubi clericos, prout expedit, convenire compellimus, laicos permittimus interesse : ut quæ a solis pontificibus ordinanda sunt, et populus possit agnoscere. Et quia justum est ut omnes catholici clericos bonæ vitæ habere desiderent; reprehendendi quod quisque noverit aditum omnibus æperimus. Pateat cunctis contra quem voluerit licentia proponendi; jurgandi potestate laxata, desinat in votorum nequitia murmur occultum. Studebit tamen probare quod detulerit accusator;

A nec pulset quisquis forsitan recte viventes tuto inanibus mendaciis infamandos. Nemo nisi quod docere possit objiciat; verecundiam quam virtus timere debet, convictor [*Forte, conviciator*] excipiet; utriusque status parti et audiendi patientia et iudicandi æquitate præmissa. Dominus vos custodire dignetur, in Christo suscipiendi fratres et filii. Proposita sunt die iv idus mensis quarti, Agapeto consule (*Anno Christi 517*).

ANNO DOMINI DXL.

TROJANUS^a, EPISCOPUS SANTONENSIS.

EPISTOLA TROJANI

AD EUMERIUM EPISCOPUM NAMNETENSEM.

De puero qui an baptizatus esset nesciebat.

Domno semper suo Eumerio^b episcopo Trojanus episcopus.

Deferentibus diaconibus quos ad humilitatem meam misistis, litteras vestræ sanctitatis accepi, in quibus consultis de quodam puero qui nescire se dicit si fuerit baptizatus, nisi hoc tantum recolit quod de linteo caput habuit involutum; quod frequenter

^a Hanc vero habent codices non pauci, sed sine nominibus civitatum. Itaque ex conjectura nostra supplevimus : quæ si vera est, Trojanum episcopum Santonensem, de quo scribit Gregorius Turonensis de Gloria confessorum cap. 59, his temporibus flo-

R infirmantibus post dolorem fieri solet, ne caput ageat, et recidivam incurrat. His itaque reddo in Domino debitæ salutationis officium; et quod a majoribus nostris statutum est indubitanter iudicare præsumo. Statutum noveris ut quicumque se baptizatum fuisse non recolit, nec ab alia persona id factum fuisse probatur, baptismum absque ulla dilatione percipiat; ne a nobis illius anima, si a baptizatis separata fuerit, requiratur (*S. Leo I papa, ep. ad Rusticum cap. 16*). Ora pro nobis, domnemerito in Christo beatissime.

ruisse dicendum est. De Eumerio enim Namnetensi constat ex subscriptionibus conc. Aurelianensis iv. JAC. SIMONDS.

^b Evemerus dicitur Fortunato IV, 1, in ejus epitaphio.

ANNO DOMINI DXL

PONTIANUS EPISCOPUS AFRICANUS.

EPISTOLA PONTIANI EPISCOPI

AD JUSTINIANUM IMPERATOREM.

De tribus capitulis.

Clementissimo atque piissimo filio Justiniano imperatori Pontianus episcopus in Domino salutem.

Principaliter nomen ab ipsis incunabulis justitiæ suscepisti: et justus Dominus qui ita præstitit, ut nomen ante justitiæ tribuerit, cui imperii postmodum gubernacula contulisset. Adunata est igitur gratia Creatoris non solum in nomine, verum etiam et merito, cujus vita exaltata est imperando, et im-

C perium juste vivendo. Dignatus es nos in Africanis partibus commorantes litteris admonere, qualem fidem teneas et defendas. Cognovimus quod Dominus beato Petro statuit, dicens : *Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalent adversus eam, et tibi dabo claves regni caelorum* (*Matth. xvi*). Exsultavit spiritus noster, hoc firmiter te piissime esse imperator, quod apostolica fides prædicat, credentes quod a rectæ credulitatis tramite non declines. Talem enim decet esse imperatorem, pium, justum, fidelem, qualem te nos esse cognovimus. In extremo itaque epistolæ vestræ cognovimus,